

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

בג"ץ 5879/24

1. קו לעובד
2. מען – ארגון עובדים
3. האגודה לזכויות האזרח בישראל

באמצעות ב"כ עוה"ד מיכל תג'ר ו/או עו"ד אלעד כהנא
רח' הנגב 8, תל-אביב
טל': 054-5800819 ; פקס': 03-6179022 ;
מייל: aelad@kavlaoved.org.il

העותרים

נ ג ד

1. ועדת המנכ"לים לענין עובדים זרים
2. ממשלת ישראל
3. מנכ"ל משרד ראש הממשלה
4. היועצת המשפטית לממשלה
5. ראש רשות האוכלוסין וההגירה
6. מנכ"ל משרד העבודה
7. מנכ"ל משרד החוץ
8. מנכ"ל משרד המשפטים
9. מנכ"ל משרד האוצר
10. מנכ"ל משרד הכלכלה

באמצעות מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 31, ירושלים 9711054
טל': 073-3925590 ; פקס': 02-6467011

המשיבים

הודעת עדכון מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מהדיון שהתקיים בפניו ביום 23.12.24, מתכבדים המשיבים 1-10 (להלן: **המשיבים**) להגיש הודעת עדכון, כדלקמן.
2. כזכור, עניינה של העתירה בוועדת המנכ"לים שהוקמה בעקבות החלטת ממשלה מספר 1752 שעניינה "ייעול ושיפור הפיקוח והאכיפה על העסקה של עובדים זרים ותיקון החלטות ממשלה" (להלן: **ועדת המנכ"לים ו-החלטת הממשלה**), כאשר במסגרת העתירה התבקשו מספר סעדים הנוגעים לסדרי עבודתה של הוועדה.
3. במהלך הדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד ביום 23.12.24, בסופו של יום, התמקד בית המשפט הנכבד בסעד אחד בלבד מכלל הסעדים המבוקשים בעתירה, שעניינו בבקשת העותרים כי ועדת המנכ"לים תפרסם את סדר יומה מבעוד מועד, וביקש כי ועדת המנכ"לים תמצא דרך להגביר את השקיפות בעבודתה בשים לב לסעד המבוקש. כך, לאחר הדיון נקבע כדלקמן:

"המשיבים יגישו הודעת עדכון עד ליום 2.1.2024 ובהתאם לכך נראה כיצד להמשיך הטיפול בעתירה."

בהתאם לכך, יעדכנו המשיבים כדלקמן.

4. המשיבים בחנו ושקלו בכובד ראש את הצעת בית המשפט הנכבד, ובשים לב לתכליות הקמת ועדת המנכ"לים ובראשה, ייעול תהליכי ההבאה וההעסקה של עובדים זרים, מצאו כי **המענה הראוי לתכליות שעומדות בבסיס פרסום סדר יום, נכון שיינתן באמצעים אחרים, באמצעות פניות יזומות פרטניות של הוועדה אל הארגונים הרלוונטיים לפי תחום מומחיותם במקרים המתאימים לכך, לפי שיקול דעתה המקצועי של הוועדה.** לצד זאת, סבורים המשיבים כי אין מקום להיענות לבקשת העותרים לפרסום מראש של סדר יומה של הוועדה, משום שפרסום שכזה יפגע בגמישות וביעילות עבודתה של ועדת המנכ"לים בניגוד לתכליות הקמתה, ואף טומן בחובו השלכות רוחב ביחס לגופים מינהליים אחרים.

5. בתוך כך, המשיבים יבהירו ראשית, באשר לאפשרות של גורמים המעוניינים להגיש עמדות בעניינים שעתידים להידון בוועדה, כי כאשר הוועדה תדון בסוגיות רוחב משמעותיות הרלוונטיות לתחום מומחיות מסוים, **בכוונתה לערוך פנייה יזומה ומקדימה אל הגורמים הרלוונטיים לאותו תחום מומחיות,** דוגמת העותרת, לצורך קבלת עמדתם טרם העלאת העניין הוועדה, והכל בהתאם לשיקול דעתה המקצועי של הוועדה. בהקשר זה ניתן לראות למשל את הודעת הוועדה כי בכוונתה לפרסם להערות הציבור את המתודולוגיה הסדורה שתגבש בעניין סדרי עבודתה להקצאת מכסות בין ענפי המשק.

6. שנית, המשיבים יצינו, כי **הרכבה של ועדת המנכ"לים נקבע מלכתחילה באופן שנועד לשמור על ראיית רוחב של מכלול האינטרסים המעורבים בקבלת החלטות בעניין, תוך מתן עדיפות מובנית לשמירה על זכויות עובדים.** כך, הרכב ועדת המנכ"לים גובש לאחר חשיבה אסטרטגית כוללת ומקיפה, ולאחר שנערך שיתוף ציבור בנושא, שבו השתתפה בין היתר אחת העותרות.

הוועדה מורכבת ממנכ"ל משרד המשפטים בכובעו כממונה על החטיבה החברתית שתחתיה נמצאת יחידת התיאום הממשלתית למאבק בסחר בבני אדם; המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי); מנכ"ל משרד החוץ כמי שמוביל את מדיניות החוץ המקדמת, בין היתר, חתימה על הסכמים בילטרליים; מנכ"ל משרד העבודה כמי שפועל לקידום התעסוקה במשק ואחראי על מינהל הסדרה ואכיפה ועל הממונה על זכויות עובדים זרים בעבודה; מנהל רשות האוכלוסין וההגירה כמי שאחראי על יישום מדיניות ההגירה של ישראל ופועל בין היתר לשמירה על זכויות העובדים הזרים בארץ; הממונה על התקציבים במשרד האוצר ששוקל שיקולים כלכליים כלל משקים, הן בתחום התעסוקה של עובדים ישראלים והן בתחומי הפעילות של המעסיקים השונים במשק; מנכ"ל משרד ראש הממשלה כמי שעומד בראש המטה הכלכלי-חברתי ובעל ראייה רחבה על המדינה, החברה והכלכלה הישראלית בכללותה; ומנכ"ל המשרד הממשלתי האמון על ענף קונקרטי מושא הדיון, שמשקף את הצורך של הענף בעובדים.

7. אם כן, למעשה, **לוועדה עומדים כלים רבים לשמיעת הגורמים הרלוונטיים טרם הבאת עניין לפנייה,** וביניהם: שיח שוטף של חברי הוועדה עם הגורמים הרלוונטיים העוסקים בתחום הבאת עובדים זרים כחלק מביצוע תפקידיהם; איסוף תשתית עובדתית מלאה לרבות הליכי שיתוף ציבור הנעשה באמצעות המשרדים הממשלתיים הפונים לוועדה עובר להבאת עניין בפני הוועדה; פנייה יזומה אל גורמי חוץ והזמנתם לדיון במקרים המתאימים, בכפוף לשיקול דעתה של הוועדה.

8.

ויוזכר, כי הוועדה מפרסמת באופן יזום את החלטותיה המנומקות באתר ייעודי שהקימה, בסמוך ככל הניתן לקבלתן. בעניין זה יובהר, כי החלטותיה של הוועדה במהותן, על אף היותן משמעותיות ביותר, מניעות עבודה ממשלתית ולא מייצרות בעצם קבלתן מעשה מוגמר. מסיבה זו, ניתן גם לפנות לגופים הממשלתיים העוסקים במלאכת יישום ההחלטות לאחר שהן מתקבלות ועוד בטרם אלו יהפכו למעשה עשוי. הוועדה גם מקיימת בקרה ומעקב אחר החלטותיה, ולא תהסס לבחון אותן מחדש ככל שיעלה מידע חדש הרלוונטי להחלטה קונקרטית.

אם כן, המשיבים יטענו כי התכליות העומדות בבסיס הפרסום המתבקש, וביניהן הגשת עמדות בעניינים שעתידים לעמוד לדיון בפני הוועדה, מוגשמות ממילא באופן אחר, אפקטיבי יותר.

9.

על האמור לעיל יוסיפו המשיבים, כי לעמדתם פרסום סדר יומה של הוועדה עלול לפגוע בגמישות וביעילות עבודתה.

סדר יום של גוף מנהלי דוגמת ועדת המנכ"לים, גמיש במהותו ונוטה לשינויים תכופים הנובעים מאילוצים שונים וממצב הדברים בפועל. פרסום סדר יומה של ועדת המנכ"לים מראש עלול להוביל להפעלת לחצים חיצוניים על הגוף המנהלי; להצריך מתן הסברים על שינויים שנערכים בו כדבר שבשגרה; להזמין התערבות לא לגיטימית בתיעדופים ממשלתיים; להעמיס בחומרים וסוגיות שכבר לובנו בשלבים קודמים; ולהוביל לאפקט מצנן ביחס להצפת נושאים שחברי הוועדה מבקשים ללבן בדיון.

כל אלה עלולים לשבש את תפקודו התקין של הגוף המנהלי, ואת יכולתו לבצע את תפקידו ביעילות. המשיבים סבורים כי נימוקים אלו באים לידי ביטוי אף בסייגים הקבועים בסעיף 9(ב) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, העורך איזון בין הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית, לבין האינטרס בפעולתה התקינה, היעילה והאפקטיבית של הרשות המינהלית. ראו למשל את סעיף 9(ב)(1) לחוק זה ביחס לשיבוש תפקודה התקין של הרשות; סעיף 9(ב)(2) באשר למדיניות בשלבי עיצוב; סעיף 9(ב)(4) ביחס למסמכים פנימיים; סעיף 9(ב)(5) ביחס למידע הנוגע לניהול פנימי של הרשות הציבורית ועוד.

10.

לאור האמור לעיל, המשיבים סבורים כי התכליות של הסעד המבוקש בעתירה מוגשמות ממילא בדרך אחרת; ועל כן המשיבים מבקשים לשוב על עמדתם, כפי שפורטה בתגובה המקדמית, שלפיה דין העתירה להידחות.

11.

העובדות המפורטות בהודעת עדכון זו נתמכות בתצהירו של מר אמיר ברקן, סמנכ"ל כלכלה ותשתיות במשרד ראש הממשלה.

היום, א' בטבת תשפ"ה

01 בינואר 2025

נועה רוזנברג רכטר, עו"ד

עוזרת ראשית במחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה

יעל מורג יקו-אל, עו"ד

סגנית בכירה א' במחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה